



Rada
Evropské unie

Brusel 7. července 2023
(OR. en)

10738/23

**Interinstitucionální spis:
2023/0235(NLE)**

**FRONT 208
COWEB 89
MIGR 216**

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	7. července 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 397 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o uzavření, jménem Unie, Dohody mezi Evropskou unií a Albánskou republikou o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Albánské republice

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 397 final.

Příloha: COM(2023) 397 final



V Bruselu dne 7.7.2023
COM(2023) 397 final

2023/0235 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o uzavření, jménem Unie, Dohody mezi Evropskou unií a Albánskou republikou
o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní
stráž v Albánské republice**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Jedním z úkolů Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen „agentura“) je spolupracovat se třetími zeměmi v oblastech, na něž se vztahuje nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž (nařízení (EU) 2019/1896, dále jen „nařízení“), „a to i prostřednictvím případného operativního vyslání jednotek pro správu hranic do třetích zemí“¹. Konkrétně má agentura jakožto součást Evropské pohraniční a pobřežní stráže zajistit evropskou integrovanou správu hranic², jednou z jejích složek je spolupráce se třetími zeměmi v oblastech, na něž se vztahuje nařízení, s důrazem zejména na sousední třetí země a země původu nebo tranzitu v souvislosti s nelegální migrací³. Agentura může v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů spolupracovat s orgány třetích zemí příslušnými ve věcech, na které se vztahuje nařízení⁴, a může provádět činnosti související s evropskou integrovanou správou hranic na území třetí země se souhlasem této třetí země.

Podle čl. 73 odst. 3 nařízení platí, že za okolností vyžadujících vyslání jednotek pro správu hranic ze stálého útvaru Evropské pohraniční a pobřežní stráže do třetí země, v níž budou příslušníci těchto jednotek vykonávat výkonné pravomoci, by Unie měla s dotčenou třetí zemí uzavřít dohodu o postavení jednotek. Tato dohoda o postavení jednotek by měla být vypracována na základě vzorové dohody, kterou Komise vypracovala podle čl. 76 odst. 1 uvedeného nařízení. Komise přijala tuto vzorovou dohodu dne 21. prosince 2021⁵.

Albánská republika leží na západobalkánské migrační trase, po které probíhá významná nelegální migrace do Evropské unie, a to jak pevninskou cestou, tak přes Jaderské moře. V roce 2022 zaznamenala agentura na této trase více než 144 000 případů nedovoleného překročení vnějších hranic Evropské unie. Nelegální migranti jsou terčem organizovaných zločineckých skupin zapojených do převaděčství. Riziko, že budou porušena jejich lidská práva, je obrovské. Vysoký počet nelegálních vstupů a žádostí o azyl rovněž vyvíjí značný tlak na některé členské státy Evropské unie, což vede k potřebě společného a koordinovaného postupu na úrovni Unie.

Albánie byla první zemí, která s Evropskou unií dohodu o postavení jednotek uzavřela. Tato dohoda, která vychází z předchozího nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž (nařízení (EU) 2016/1624⁶), byla podepsána v říjnu 2018 a vstoupila v platnost dne 1. května 2019⁷.

Společné operace prováděné na základě této dohody o postavení jednotek jsou však omezeny na pozemní hranice Albánie s Evropskou unií a částmi Jaderského moře. V tomto omezeném

¹ Ustanovení čl. 10 odst. 1 písm. u) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž.

² Ustanovení čl. 71 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1896.

³ Ustanovení čl. 3 písm. g) nařízení (EU) 2019/1896.

⁴ Ustanovení čl. 73 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1896.

⁵ Sdělení COM(2021) 829 – Vzorová dohoda o postavení jednotek podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1624 ze dne 14. září 2016 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 a zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007, nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 a rozhodnutí Rady 2005/267/ES (Úř. věst. L 251, 16.9.2016, s. 1).

⁷ Úř. věst. L 46, 18.2.2019, s. 3.

rámci zahájila agentura Frontex dvě společné operace v Albánii, společnou operaci Albania Land na pozemní hranici Albánie s Řeckem (zahájenou dne 22. května 2019) a společnou operaci Albania Sea na albánské námořní hranici (zahájenou dne 24. března 2021). V současné době je do těchto společných operací nasazeno přibližně 150 příslušníků agentury Frontex, což vedlo ke zlepšení ochrany hranic omezením nelegální migrace a bojem proti přeshraniční trestné činnosti.

Dne 18. listopadu 2022 a poté, co vstoupilo v platnost nařízení (EU) 2019/1896, kterým byla rozšířena oblast působnosti dohod o postavení jednotek, obdržela Komise zmocnění Rady k zahájení jednání s Albánskou republikou, Černou Horou, Srbskem a Bosnou a Hercegovinou o dohodě o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v těchto zemích na základě tohoto nového nařízení. Dne 30. listopadu 2022 uspořádala Komise úvodní setkání se čtyřmi výše uvedenými zeměmi, na kterém představila hlavní novinky vzorové dohody o postavení jednotek. Formální jednání mezi Evropskou komisí jménem Evropské unie a Albánskou republikou za účelem uzavření dohody se uskutečnila ve dnech 22. a 23. února 2023 v Tiraně. Komise se domnívá, že cílů, které Rada stanovila ve svých směrnicih pro jednání, bylo dosaženo a že dohoda je pro Unii přijatelná.

Připojený návrh rozhodnutí Rady představuje právní základ pro uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Albánskou republikou o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Albánské republice.

Situace zemí přidružených k Schengenu

Tento návrh rozvíjí schengenské *acquis* v oblasti správy vnějších hranic. Unie však nemá pravomoc uzavřít dohodu o postavení jednotek s Albánskou republikou takovým způsobem, aby byla závazná též pro Norsko, Island, Švýcarsko a Lichtenštejnsko. S cílem zajistit, aby pohraniční stráž a další příslušní pracovníci vyslaní těmito zeměmi do Albánské republiky požívali stejného postavení, jak bude upraveno v budoucí dohodě o postavení jednotek, měla by společná prohlášení připojená k dohodě o postavení jednotek vyjadřovat vůli uzavřít mezi Albánskou republikou a každou z těchto přidružených zemí obdobné dohody.

Toto rozhodnutí rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES⁸; Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné. V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Posílení kontrol na území Albánské republiky bude mít pozitivní dopad na správu vnějších hranic Unie i na správu hranic samotné Albánské republiky. Uzavření dohody o postavení jednotek by bylo spojeno s širšími cíli a prioritami spolupráce stanovenými v dohodě o stabilizaci a přidružení mezi Evropskou unií a Albánskou republikou⁹.

⁸ Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

⁹ Úř. věst. L 108, 29.4.2010, s. 3.

Uzavření dohody o postavení jednotek by rovněž mohlo podpořit širší úsilí a závazky Evropské unie dále rozvíjet spolupráci a schopnosti¹⁰ s cílem přispět k řešení krizí a podpořit sbližování v zahraničních a bezpečnostních otázkách mezi Unií a Albánskou republikou.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je čl. 77 odst. 2 písm. b) a d) a čl. 79 odst. 2 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) SFEU.

Pravomoc Evropské unie uzavřít dohodu o postavení jednotek je výslovně uvedena v čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896, který stanoví, že „[z]a okolností vyžadujících vyslání jednotek pro správu hranic ze stálého útvaru ve třetí zemi, při nichž budou příslušníci jednotek vykonávat výkonné pravomoci, uzavře Unie s dotčenou třetí zemí [...] dohodu o postavení jednotek“.

Podle čl. 3 odst. 2 SFEU je uzavření mezinárodní smlouvy, pokud je stanoveno legislativním aktem Unie, ve výlučné pravomoci Unie. V čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896 se stanoví, že dohodu o postavení jednotek „uzavře Unie s dotčenou třetí zemí“. Dohoda, která má být podepsána a uzavřena s Albánskou republikou, tudíž spadá do výlučné pravomoci Evropské unie. V souladu s čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896 vychází navrhovaná dohoda o postavení jednotek ze vzorové dohody přijaté Komisí v prosinci 2021¹¹, přičemž zohledňuje stávající dohodu o postavení jednotek s Albánskou republikou¹².

• Subsidiarita a proporcionalita

Nutnost společného přístupu

Dohoda o postavení jednotek umožní Evropské agentuře pro pohraniční a pobřežní stráž vysílat do Albánské republiky jednotky Evropské pohraniční a pobřežní stráže s využitím všech možností nabízených nařízením (EU) 2019/1896. Bez tohoto nástroje lze mimo velmi omezenou zeměpisnou oblast působnosti stávající dohody o postavení jednotek s Albánskou republikou vysílat pracovníky pouze na základě dvoustranných dohod s členskými státy, aby pomáhali s rozvojem a prováděním evropské integrované správy hranic a podporovali Albánskou republiku při řízení značného počtu migrantů, kteří se pokoušejí přejít přes její území. Za účelem lepší správy hranic Albánské republiky je tedy třeba přijmout společný přístup.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Vzhledem k tomu, že se bude jednat o novou dohodu, nebylo možno provést hodnocení stávajících nástrojů ani kontrolu jejich účelnosti. Ke sjednání dohody o postavení jednotek se nevyžaduje posouzení dopadů.

• Základní práva

Jak je uvedeno v 88. bodě odůvodnění nařízení (EU) 2019/1896, Komise posoudí situaci v oblasti základních práv v Albánské republice, na kterou se vztahuje dohoda o postavení jednotek, a informuje o tom Evropský parlament.

¹⁰ Jako je odborná příprava, informovanost o situaci, vybavení, schopnost reagovat, vysílání personálu atd.

¹¹ Sdělení COM(2021) 829.

¹² [EUR-Lex - 22019A0218\(01\) - CS - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj/01)

Plánovaná dohoda bude obsahovat praktická opatření týkající se dodržování základních práv a zajistí plné dodržování základních práv při výkonu činností organizovaných na jejím základě. Dohoda bude obsahovat nezávislý a účinný mechanismus pro podávání a vyřizování stížností v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2019/1896, aby bylo možné sledovat a zajišťovat dodržování základních práv při všech činnostech organizovaných na základě dohody.

- **Ochrana údajů**

S evropským inspektorem ochrany údajů se konzultují ta ustanovení dohody o postavení jednotek, která se týkají předávání údajů, pokud se podstatně liší od vzorové dohody o postavení jednotek.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Dohoda o postavení jednotek nemá sama o sobě žádné finanční dopady. Skutečné vyslání jednotek pohraniční strážě na základě operačního plánu by znamenalo náklady hrazené z rozpočtu agentury. Budoucí operace v rámci dohody o postavení jednotek budou financovány z vlastních zdrojů agentury, jak je stanoveno v ročním rozpočtovém cyklu Unie.

Příspěvek Unie na Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž je již součástí rozpočtu Unie, jak je stanoveno v závěrech Rady k dohodě o víceletém finančním rámci.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise zajistí, aby provádění dohody o postavení jednotek bylo řádně monitorováno.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY**o uzavření, jménem Unie, Dohody mezi Evropskou unií a Albánskou republikou o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Albánské republice**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 písm. b) a d) a čl. 79 odst. 2 písm. c) ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu¹³,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s rozhodnutím Rady 2023/XXX ze dne [...] byla dne [...] [kým] podepsána Dohoda mezi Evropskou unií a Albánskou republikou o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Albánské republice, s výhradou jejího pozdějšího uzavření.
- (2) Podle čl. 73 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896¹⁴ platí, že za okolností vyžadujících vyslání jednotek pro správu hranic ze stálého útvaru Evropské pohraniční a pobřežní stráže do třetí země, v níž budou příslušníci těchto jednotek vykonávat výkonné pravomoci, uzavře Unie s dotčenou třetí zemí podle článku 218 Smlouvy o dohodu o postavení jednotek.
- (3) Toto rozhodnutí rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES¹⁵; Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.
- (4) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska¹⁶, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné. Vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí navazuje na schengenské *acquis*, rozhodne se Dánsko v souladu s článkem 4 uvedeného protokolu do šesti měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí Radou, zda je provede ve svém vnitrostátním právu.
- (5) Dohoda by měla být schválena jménem Unie,

¹³ Úř. věst. C, s. .

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní strážce a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Úř. věst. L 295, 14.11.2019, s. 1).

¹⁵ Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

¹⁶ Protokol č. 22 o postavení Dánska (Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 299).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Dohoda mezi Evropskou unií a Albánskou republikou o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Albánské republice (dále jen „dohoda“) se schvaluje jménem Unie¹⁷.

Článek 2

Komise jménem Unie oznámí Albánské republice podle čl. 22 odst. 1 dohody souhlas Unie být touto dohodou vázána.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí¹⁸.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

¹⁷ Znění dohody je zveřejněno v Úř. věst. L ..., s. .

¹⁸ Den vstupu dohody v platnost zveřejní generální sekretariát Rady v *Úředním věstníku Evropské unie*.